

Pass-fail beoordeling

Enkele studenten van de Groningse opleiding Taalwetenschappen hebben geprotesteerd tegen de wijze waarop de groepspresentaties in de cursus TOS-II beoordeeld zijn, aldus bericht Wouter Beetsma in de Universiteitskrant (17/1/2008).¹ De deelnemers waren in subgroepen ingedeeld. Elke subgroep moest een presentatie verzorgen, die met een groepscore beoordeeld zou worden. Volgens de cursusopzet van TOS-II wordt deze groepscore als een individueel deelcijfer geregistreerd, dat wordt meegewogen bij het bepalen van het individuele eindcijfer van de cursus.

Hun protest richt zich niet tegen de aangekondigde beoordelingsprocedure (ieder groepslid krijgt hetzelfde cijfer), maar tegen het feit dat de beoordelaar geen rekening heeft gehouden met kwaliteitsverschillen tussen de groepspresentaties. De presentaties waren van redelijke kwaliteit en geen enkele presentatie was onvoldoende, en daarom heeft zij elke groep het cijfer 7 toegekend. Deze nivellerende oplossing was in strijd met het beoordelingscontract waaraan ze zich gebonden had.

Maar de beoordelaar is niet in staat haar afwijking van het contract alsnog te herstellen, want ze heeft tijdens de presentaties vooral op het pass-fail criterium en niet op nadere kwaliteitsverschillen gelet. Ze staat dus voor een moeilijke keuze. Hoe moet ze nu op het ingebrachte bezwaar reageren: (a) oprechte excuses maken maar het deelcijfer 7 handhaven?² (b) de aanvankelijke beoordeling ongeldig verklaren, de groepspresentaties opnieuw laten doen en deze conform het contract beoordelen? of (c) het cijfer 7 vervangen door een 'pass', die niet meetelt bij de bepaling van het eindcijfer van de cursus?³

Oplossing (b) doet het meeste recht aan het gesloten beoordelingscontract, maar dat kost alle deelnemers onaantvaardbaar veel tijd. In oplossing (a) krijgen *slechtpresterende* subgroepen iets méér en *goedpresterende* subgroepen iets minder dan ze verdienen, terwijl *middelmatige* subgroepen loon naar werken krijgen. In oplossing (c) krijgen *slechte* subgroepen loon naar werken, terwijl *middelmatige* subgroepen iets minder en *goede* subgroepen veel minder krijgen dan ze verdienen. De beoordelaar geeft de voorkeur aan oplossing (a), maar de vakgroep concludeert dat oplossing (c) de minste nadelen heeft.

Dit was een interessante casus, maar men kan op basis van hetzelfde materiaal ook een alternatieve casus construeren. De beoordelaar constateert tijdens de cursus aldoende dat het gesloten beoordelingscontract onuitvoerbaar is. Elke week moest één van de subgroepen een presentatie houden. Zij voelt zich goed in staat om te beoordelen of de presentatie voldoende dan wel onvoldoende is, maar zij acht het ondoenlijk om daar ook een nader cijfer aan te verbinden. De eerste presentaties kunnen immers niet eerlijk worden becijferd als je nog niet alle volgende presentaties gezien hebt, maar aan het eind zijn de eerdere presentaties al zo ver uit het geheugen weggezakt, dat er geen eerlijke rangordening meer mogelijk is. Ze besluit dus alle voldoende presentaties met een zelfde cijfer te honoreren, waarbij ze de *hoogte* van dat standaardcijfer laat afhangen van de 'gemiddelde' kwaliteit van alle voldoende presentaties.⁴ Het enige wat haar verweten kan worden, is dat ze de deelnemers niet tijdig van deze verbeterde beoordelingsprocedure in kennis heeft gesteld. Ze erkent dat ze van het gesloten contract is afgeweken, maar ze houdt vol dat het onprofessioneel zou zijn geweest aan het contract vast te houden. Ze houdt staande dat oplossing (a), objectief gezien, de meest professionele beoordelingsprocedure is.

Wes Holleman

weblog onderwijs 18-1-2008

www.onderwijsethiek.nl

¹ <http://www.uk.rug.nl/archief/jaargang37/17/04a.php>

² Uit het UK-artikel meen ik te moeten opmaken dat de protesterende studenten geneigd waren met oplossing (a) genoegen te nemen. Zij wilden een principiële discussie over de onrechtvaardigheid van de gekozen beoordelingsprocedure aanzwengelen, maar het was niet hun bedoeling dat de becijfering daadwerkelijk herzien werd. Hun protest bracht meer op gang dan ze bedoeld hadden.

³ In het UK-artikel wordt ten onrechte gesuggereerd dat oplossing (c) impliceert dat de beoordeling van de groepspresentaties 'geschraapt' wordt; dat is pas waar als een 'fail' op de groepspresentatie niet gerepareerd hoeft te worden en evenmin van invloed is op de eindbeoordeling van de cursus.

⁴ Vandaar dat ze iedereen een 7 heeft gegeven. Zodoende worden de deelnemers toch gestimuleerd om naar een meer-dan-voldoende groepspresentatie te streven.